

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Georgikon Campus

Mezőgazdasági Mérnök Szak

SZAKDOLGOZAT

(Összefoglalás)

Név: Soós Dávid

Szak: Mezőgazdasági Mérnök

Képzési hely:

Készthely

Év:

2023.

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Georgikon Campus
Mezőgazdasági Mérnök Szak

A DOLGOZAT CÍME:

**Húsmarha kísérleti takarmányozás hatása a hizlalási és vágási
eredményekre**

Belső konzulens:

Dr. Polgár J. Péter
egyetemi docens

Külső konzulens:

Török Tamás
ügyvezető

Készítette:

Soós Dávid

Neptun kód:

YHKOEV

levelező tagozat

Intézet/Tanszék:

MATE Georgikon
Campus

Összefoglalás

A szarvasmarha - tenyésztés napjainkban egy speciális területté vált, ezért fontos, hogy minden művelet lehetőleg a legnagyobb összhangban történjen. Költségtakarékos megoldásokra van szükség a gazdaságos termeléshez. A szarvasmarha-tenyésztésnek központi eleme a takarmányozás, de a jól összerakott receptúrából még nem lesz eredményes a munka. A sikeres gazdálkodást csak akkor lehet hosszú távon fenntartani, ha komplett, okszerűen megtervezett koncepció mentén építjük fel a szarvasmarha tenyésztést, aminek a takarmányozás mellett egyenrangú része a szaporodásbiológia, a takarmánynövény-termesztés és a tartástechnológia is. A helyi adottságokhoz való ésszerű alkalmazkodás elengedhetetlen feltétele az eredményes húsmarhatartásnak. Célja, hogy nyereségesen, minőségi húsmarhákat állítsanak elő. Napjainkra a legelőre alapozott húsmarhatartás lehetőségei végesek, egyrészt a területi korlátok miatt is, amin a klímaváltozás okaként fellépő aszályok még jelentősebben rontanak. A gyengülő legelőkön gyorsan romolhat az anyatehenek kondíciója, másrészt a vágásra szánt állatok hizlalási ideje is megnyúlhat.

Ezeknek a kockázatoknak a kiküszöbölésére a gazdaság szeretne bevezetni egy új, a piacon már ismert kiegészítőt az állatok takarmányozásába, mellyel minőségibb és nagyobb tömegű húsformákat lehet elérni a hizlalás alatt. A termék sokkal jobb hatékonyságot ígér és vele elérhető a gazdaságban tenyésztett fajtára jellemző maximális genetikai potenciál. A cég által előállított végtermék eddig is keresett volt a külföldi piacon és a folyamatos kiszolgálás érdekében fontos, hogy a tenyésztés és hizlalás gond nélkül, folyamatosan működjön. Sajnos a területi adottságok már nem engedik, hogy új gyepterületekre tereljék az állományt, ezért a takarmányozásban próbálnak változtatni és sikeres, gazdaságos eredményt elérni.

Dolgozatom célja az volt, hogy a Kabala-Ménés Kft. által tenyésztett Charolais marhák hústermelő képességét megvizsgáljam. A vizsgálat során arra szerettem volna megkapni a választ, hogy a kísérleti takarmánnyal etetett állatoknak hogyan változik a húskihozatali eredménye a kontroll súlyú csoportéhoz képest. A vizsgálat során az egyik meghatározó nagytestű húsmarhafajtának (Charolais) két különböző súlyban vágott növendék bikáknak a hizlalási, vágási és csontozási eredményeit hasonlítottuk össze. A kitűzött célunk az volt, hogy a növendék bikákat a hízóba állítás után azonos tartási és takarmányozási körülmények között neveljük, annyi különbséggel, hogy az egyik csoport (KÍSÉRLETI) az abrakkeverék mellé takarmánykiegészítőt is kapott. Az egyedek hizlalása során csoportonként három-három egyed vágására került sor. A vizsgálat során megállapítottuk az állatok hizlalás alatti súlygyarapodását, a vágási kihozatalukat,

az S/EUROP-rendszer szerinti minőségüket. A féltestek hússzéki bontása és csontozása után meghatároztuk a különböző szövetek és a kinyerhető I., II., illetve III. osztályú húsok mennyiségét és arányát. Az egyedek vágása során meghatároztuk az emésztőrendszer tartalmának összsúlyát és ennek a vágási súlyból történő levonása után kalkuláltuk a vágási kihozatalt (II.). Az S/EUROP-rendszer szerint a KONTROLL csoport átlagosan „U0” izmoltsági kategóriába kerültek besorolásra, míg a KÍSÉRLETI súlyú csoport „E2+”-os minősítésével faggyúsabbnak bizonyult, viszont kedvezőbb színhúsarányt mutattak. A hús:csont arányban a KONTROLL súlyban vágott csoport eredménye alatta maradt a KÍSÉRLETI súlyú csoportokénak. A KONTROLL súlyban vágott hízbikák vágási kihozatala jelentősen elmaradt a KÍSÉRLETI súlyú csoportokétól. A KÍSÉRLETI súlyú csoport „2+”-os faggyúborítottságával faggyúsabbnak bizonyult a KONTROLL csoporténál. Ezzel szemben a vesefaggyú és a csontozás során kitermelt faggyú arányában már nem volt eltérés. A négy lábvég és a bőr aránya kedvezőbben alakult a KÍSÉRLETI csoportnál. A csont arányában (a meleg féltestek súlyához viszonyított) és a hús:csont arányban is hasonló tendencia figyelhető meg. A hízbikák KÍSÉRLETI takarmánnyal etetve kedvező színhúsarányt mutatnak, és az I. osztályú húsok aránya is magas.

Összefoglalva a számításokat sokrétű, összetett, és csak komplex hatásként minősíthető a szarvasmarha-tenyésztés. Megállapítható, hogy fontos megpróbálni az új fejlesztéseket, a régi bevált módszerek megtartása mellett, hiszen ha költséget, időt takaríthatunk meg már megérte. A vizsgálat összegzéseként megállapítható, hogy a Charolais hízbikák a nagytestű, későn érő húsmarhafajták egyik legnépszerűbb képviselője. Mindenesetre az kijelenthető, hogy a kísérleti takarmánnyal etetett egyedek sokkal kedvezőbb feltételeket biztosítanak a gazdaságos termeléshez. A takarmányozás során érvényre jutnak a benne használatos takarmányértékek, a nagyobb állati élettartam, a gazdag ásványi anyagellátás. Az is kiderül ebből a tanulmányból, hogy az egyes hasznosítási lehetőségek gazdasági értékének feltárása nem teljes körű, bár annak megállapítási módszerei helyel-közzel rendelkezésre állnak. Számos terület ugyanakkor teljesen feltáratlan és egyben lehetőséget is rejt magában arra, hogy a hizlalás során a lehetőségekhez mérten az egyed fajtára jellemző genetikai adottságait maximalizáljuk, persze a minőség és gazdasági szempontokat is figyelembe véve. Az elmondottak alapján jó néhány kérdésre megkaptam a választ. A továbbiakban a vállalkozás dönti majd el, hogy megérné-e a befektetés vagy sem.

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!